

Utfyllende bestemmelser til ph.d.-forskriften ved Norges Handelshøyskole

Fastsatt av daværende prorektor for forskning Kenneth Fjell den 12. november 2020. Sist endret av prorektor for forskning Katrine V. Løken 9. desember 2025.

Introduksjon:

Styret ved NHH fastsatte en ny ph.d.-forskrift ved Norges Handelshøyskole 29. januar 2025. I forskriftens § 1-3 er prorektor for forskning gitt hjemmel til å fastsette utfyllende regler til forskriften.

Utfyllende bestemmelser til ph.d.-forskriften henviser til detaljerte regler og prosedyrer som supplerer ph.d.-forskriften. Retningslinjene gir spesifikke anvisninger om hvordan forskriften, der det er behov, skal tolkes, implementeres og følges i praksis.

For å gjøre det enkelt å finne de utfyllende bestemmelsene til en gitt paragraf har dette dokumentet samme kapittelstruktur som forskriften. Hver paragraf i forskriften har et motsvarende underkapittel i dette dokumentet.

Der det ikke er fastsatt utfyllende bestemmelser, vil det i dette dokumentet ikke stå mer enn et underkapittelnummer og en overskrift.

Del I. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Forskriftens virkeområde

§ 1-2. Omfang, målsetting for og innhold i ph.d.-utdanningen

Forskriften angir et minimumskrav for hvor mange studiepoeng opplæringsdelen skal omfatte. For kandidater som er tatt opp ved ph.d.-utdanningen ved NHH og som er tilknyttet spesialiseringen samfunnsøkonomi (SAM) (opptak fra og med 2019) og spesialiseringen finans (FIN) (opptak fra og med 2020), består opplæringsdelen av 60 studiepoeng.

§ 1-3. Ansvar for ph.d.-utdanningen

Del II. Opptak

§ 2-1. Formelle kvalifikasjonskrav

Med annen likeverdig utdanning menes utdanningsprogrammer som har tilsvarende faglig nivå, innhold og kvalitet som en mastergrad, og som dermed kan anerkjennes og godkjennes som likeverdige.

Mastergrader som gir adgang til ph.d.-programmet (tredjesyklus) i landet graden er avlagt er å anse som annen likeverdig utdanning.

§ 2-2. Opptakssøknaden

Til tredje ledd, bokstav a:

Vitnemål fra mastergrad inkludert karakterutskrifter. Fullført mastergrad kreves før startdato for stillingen. Hvis ikke fullført ved søknad, vedlegg oversikt over fullførte emner og karakterer.

Vitnemål fra bachelorgrad inkludert karakterutskrifter.

Offisiell beskrivelse av brukt karakterskala hvis ikke ECTS.

Til tredje ledd, bokstav b:

Prosjektbeskrivelse som beskriver forskningsprosjektet (2000-4000 ord) med mål, forskningsspørsmål og motivasjon.

Til fjerde ledd:

Motivasjonsbrev som beskriver motivasjonen for stillingen (250-300 ord).

Curriculum vitae.

Liste over publikasjoner eller annen dokumentert forskningsaktivitet.

Kontaktinformasjon til to referanser.

§ 2-3. Vedtak om opptak

§ 2-4. Avtaleperioden

§ 2-5. Studietiden

Til tredje ledd: Bestemmelsen åpner for at kandidater kan, etter vurdering fra prorektor for forskning, levere avhandlingen etter studietidens utløp. Bestemmelsen er ment å skulle omfatte unntakstilfeller, jf. «særlige tilfeller».

For å kunne levere inn avhandlingen, må opplæringsdelen og progresjonskravene normalt være godkjent, jf. § 8-1.

Kandidater som mangler 7,5 eller færre studiepoeng fra å fullføre opplæringsdelen, kan søke prorektor for forskning om å fullføre opplæringsdelen etter endt studietid.

Kandidaten kan deretter søke til prorektor for forskning om å få levere avhandlingen til bedømmelse.

Dersom kandidaten sier opp sin stilling ved NHH, kan kandidaten i særlige tilfeller søke om å beholde studieretten dersom innlevering av avhandling er nært forestående.

Del III. Ph.d.-avtalen og progresjon

§ 3-1. Ph.d.-avtalen

Til tredje ledd bokstav f: Kandidater skal normalt ha bosted i eller rundt Bergen og være til stede på sin arbeidsplass ved instituttet og følge instituttets krav i avtaleperioden.

Dersom det gjøres unntak, må det foreligge en skriftlig avtale mellom kandidaten og instituttet.

§ 3-2. Rapporteringskrav

Kandidaten, hovedveileder og institutt er fra andre studieår forpliktet til å levere en årlig framdriftsrapport innen fristen gitt av Seksjon for forskerutdanning.

§ 3-3. Progresjonskrav

Til første ledd bokstav b: Midtveiseevaluering skal gjennomføres i tråd med gjeldende regler og rutiner (Guidelines for the Midway Evaluation).

Kandidaten har to forsøk på å bestå midtveiseevalueringen. Instituttet skal meddele resultatet av hvert forsøk og eventuelle behov for ytterligere progresjonskrav til prorektor for forskning v/ phd@nhh.no.

Dersom midtveiseevalueringen etter første forsøk ikke er bestått, skal ansvarlig institutt utarbeide en skriftlig evaluering over hva kandidaten må omarbeide. Evalueringen kan spesifisere ytterligere krav og eventuelt åpne for at kandidaten leverer et annet arbeid. Instituttet oversender evalueringen til prorektor for forskning v/ phd@nhh.no. Prorektor for forskning sender deretter kandidaten et varsel om at første forsøk på midtveiseevaluering ikke er bestått. Instituttets skriftlige evaluering vedlegges.

Kandidaten får en frist inntil tre måneder til å levere inn omarbeidet/nytt arbeid og gjennomføre andre forsøk på midtveiseevalueringen. Det vil da bli vurdert om midtveiseevaluering er bestått.

Til andre ledd: Kandidaten må fullføre et kurs i pedagogikk før innlevering av avhandling. Kurset gir ingen studiepoeng.

§ 3-4. Oppfølging, tiltak og mislighold av ph.d.-avtalen

Del IV. Avslutning før avtalt tid

§ 4-1. Frivillig avslutning før avtalt tid

§ 4-2. Tvungen avslutning ved forsinkelser og unnlatelse

§ 4-3. Annullering og/eller utstenging ved fusk på eksamen eller prøver underveis i ph.d.-utdanningen

§ 4-4. Tvungen avslutning ved vitenskapelig uredelighet

§ 4-5. Opphør av tilsettingsforholdet

§ 4-6. Opphør av studietiden ved avslutning før avtalt tid

Del V. Veiledning

§ 5-1. Rett til veiledning

§ 5-2. Oppnevning av veiledere

Til første ledd: NHH skal være hovedveileders primære arbeidsplass. I tilfeller hvor det ikke er mulig å oppnevne en hovedveileder med sin primære arbeidsplass ved NHH, bør hovedveileder ha en bistilling ved NHH.

Til andre ledd bokstav b: Alle veiledere skal være aktive forskere. Dette innebærer at veilederen har vitenskapelige publikasjoner de siste fem årene. Avhandling ved avlagt doktorgrad medregnes her.

Til tredje ledd: Habilitetsreglene i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 6 flg. gjelder mellom veileder(e) og kandidat, samt mellom veilederne.

Dersom det foreligger forhold som tilsier inhabilitet mellom kandidat og veileder, kan vedkommende ikke være kandidatens veileder.

Dersom det foreligger forhold som tilsier inhabilitet mellom veilederne, kan prorektor for forskning i særskilte tilfeller gjøre unntak.

For å sikre at veiledningsforholdet er i overensstemmelse med habilitetsreglene, skal kandidaten og veileder(e) ved oppstart av veiledningsforholdet fylle ut en habilitetserklæring. Hver gang et nytt medlem oppnevnes til veiledningskomiteen, må alle fylle ut en ny habilitetsvurdering.

Til fjerde ledd: I tilfeller hvor hovedveileder av ulike årsaker ikke kan fortsette, kan prorektor for forskning gjøre unntak.

§ 5-3. Veiledningens innhold

Del VI. Opplæringsdelen

§ 6-1. Opplæringsdelens formål og innhold

Til andre ledd: Prorektor for forskning godkjenner, i samråd med ph.d.-koordinator, opplæringsdelens innhold. Opplæringsdelen skal inkludere vitenskapsteori og etikk.

Til andre ledd: Dersom kandidaten mangler mindre enn 2 studiepoeng, kan individuelt lesepensum godkjennes som en del av opplæringsdelen.

Til tredje ledd: Det kan ikke søkes innpass for emner som inngår i en tidligere avlagt grad som danner grunnlag for opptak til ph.d.-programmet.

Emner på masternivå kan innpasses i ph.d. graden med inntil 5 studiepoeng. I særskilte tilfeller kan man søke om ytterligere 5 studiepoeng fra masternivå innpasset.

Emner må være bestått eller bestått med karakteren B eller bedre. Studiepoeng fra masterkurs vil bli redusert med 25-50 %.

Emner på lavere nivå enn master (100- og 200-nivå) kan ikke godkjennes som del av opplæringsdelen.

§ 6-2. Gjennomføring av opplæringsdelen

Til andre ledd: Dersom kandidaten ønsker å få godkjent studiepoeng for et emne som i utgangspunktet ikke gir studiepoeng, må ph.d.-koordinator, forut for emnets oppstart, sende en søknad til prorektor for forskning v/ phd@nhh.no. Søknaden må inneholde emnebeskrivelsen, en redegjørelse for relevans og en begrunnet anbefaling om antall studiepoeng emnet bør gi.

Til annet ledd: Kandidaten varsler seksjon for forskerutdanning v/ phd@nhh.no når resultater fra emner tatt ved andre norske institusjoner er tilgjengelig i vitnemålsportalen. Kandidaten sender diplom og/eller karakterutskrift til phd@nhh.no for emner tatt ved utenlandske institusjoner.

§ 6-3. Opplæringsdelens krav

Til annet ledd: Alle emner skal, i henhold til ph.d.-avtalen, være bestått eller bestått med karakteren C eller bedre.

Til tredje ledd: Fravær på eksamen uten gyldig sykemelding teller som et brukt eksamensforsøk. Kandidater som er forhindret fra å delta på eksamen på grunn av sykdom, er fraværet kun gyldig dersom kandidaten leverer en sykemelding som er datert senest samme dato som eksamensdagen. Sykemeldingen sendes eksamen v/ exams@nhh.no, senest innen en virkedag.

Del VII. Avhandlingen

§ 7-1. Krav til avhandlingen

Til andre ledd: En artikkelbasert avhandling består normalt av minst tre arbeider (artikler). Med mindre en litteraturgjennomgang danner grunnlag for ny faglig kunnskap, kan den ikke inkluderes som et av arbeidene i avhandlingen.

Til andre og tredje ledd: Er samtlige arbeider fellesarbeid, bør avhandlingen inneholde mer enn tre arbeider.

Til tredje ledd: For å bli regnet som hovedbidragsyter, må kandidaten ha bidratt vesentlig i utvikling av idé og forskningsdesign, datainnsamling, og analyse og tolkning av dataene.

§ 7-2. Arbeider som ikke kan godtas

Til første ledd: Data, analyser, metoder og lignende kan kun benyttes dersom de brukes i begrenset omfang, danner grunnlag for arbeid med avhandlingen og bidrar til å skape ny kunnskap.

§ 7-3. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Del VIII. Innlevering og oppnevning av bedømmelseskomite

§ 8-1. Innlevering og søknad om bedømming

Til tredje ledd bokstav a: Avhandlingen skal leveres som en samlet PDF-fil i et digitalt skjema.

Det foreligger ingen formelle formatkrav til avhandlingen utover forsiden. NHH anbefaler at kapitlene i avhandlingen har et standardisert format i tråd med praksis innenfor fagområdet. Allerede publiserte artikler kan leveres i publisert format.

Mal for forsiden er tilgjengelig i teams (PhD Candidates) eller via instituttet.

Tredje ledd bokstav b-e: Medforfattererklæringer og annen dokumentasjon leveres i samme system som avhandlingen som separate filer.

§ 8-2. Behandling av søknaden om bedømming

§ 8-3. Tilbaketrekning og retting av formelle feil

Det er kun formelle feil som kan rettes. Med formelle feil menes feil av ikke-faglig art, som stavefeil, grammatiske feil og lignende.

Søknad om å rette formelle feil sendes prorektor for forskning v/ phd@nhh.no. Erratalisten skal ikke oversendes bedømmelseskomiteen.

§ 8-4. Bedømmelseskomitéens sammensetning

Til første ledd bokstav e: Bedømmelseskomitéens eksterne medlemmer er fagpersoner som ikke er ansatt ved NHH. Avgjørende for hvorvidt en person kan være eksternt medlem i bedømmelseskomiteen, er personens tilknytning og nærhet til NHH og fagmiljøet.

Tilsatte i professor II-stilling ved NHH kan ikke være eksternt medlem i bedømmelseskomiteen.

Tilsatte i NHHs randsone og faste forelesere på NHH sine fulltidsstudier kan ikke være eksternt medlem i bedømmelseskomiteen.

Sammensetningen vil bli vurdert individuelt på bakgrunn av hvilke tilknytning og nærhet som blir oppgitt/avdekket.

§ 8-5. Oppnevning av bedømmelseskomité

Veileder og kandidat skal ikke være i kontakt med komiteen om bedømmelsen av avhandlingsarbeidet så lenge bedømmelsesarbeidet pågår.

Dersom det er behov for kontakt mellom kandidat og komité for å avklare praktiske spørsmål knyttet til gjennomføring av disputas, kan dette gå via instituttet.

Alle andre spørsmål rettes til Seksjon for forskerutdanning v/phd@nhh.no.

Del. IX. Bedømmelse av avhandlingen

§ 9-1. Grunnlag for bedømmelse og innhenting av supplerende opplysninger

Henvendelser sendes til seksjon for forskerutdanning v/ phd@nhh.no

§ 9-2. Mindre omarbeiding

§ 9-3. Bedømmelseskomitéens innstilling

Til annet ledd: Innstillingen skal foreligge senest fem uker før disputas kan finne sted.

§ 9-4. Behandling av bedømmelseskomitéens innstilling

§ 9-5. Søknad om ny bedømmelse

Del X. Doktorgradsprøven

§ 10-1. Offentliggjøring av avhandlingen

Til første ledd: Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig før disputas. Dette innebærer at disputas og gradstildeling må utsettes for kandidater som har fått innvilget utsatt publisering. Søknad om utsatt publisering sendes prorektor for forskning via phd@nhh.no.

Til annet ledd: Et sammendrag av avhandlingen skal leveres på engelsk (maks. 300 ord) og på norsk (maks. 200 ord) senest 16 arbeidsdager før disputas til Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt v/ kommunikasjon@nhh.no.

Sammendraget skal være tilgjengelig for et allment publikum, med mål om å gjøre forskningsområdet lett forståelig for dem uten forkunnskaper. Sammendraget skal være skrevet i enkelt språk, uten referanser, og danner grunnlaget for en pressemelding fra Avdeling for kommunikasjon og samfunnskontakt.

§ 10-2. Prøveforelesning

Formålet med prøveforelesningen er å prøve kandidatens evne til å formidle kunnskap rettet mot masterstudenter i faget. I bedømmelsen av prøveforelesningen vektlegges både det faglige innholdet og kandidatens evne til å formidle.

Prøveforelesningen skal normalt ha en varighet på 45 minutter, ekskludert innledning gitt av prorektor for forskning eller den prorektor for forskning bemyndiger. Fravikes dette med mer enn fem minutter, kan det medføre at prøveforelesningen ikke godkjennes.

Prøveforelesningen holdes normalt samme dag som disputasen.

§ 10-3. Godkjenning av prøveforelesning

§ 10-4. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Til fjerde ledd: Kandidaten skal uten avbrudd gjøre rede for hensikten med og resultatene av sitt vitenskapelige arbeid med en varighet på omtrent 20 minutter.

§ 10-5. Godkjenning av offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 10-6. Tildeling av graden og vitnemål

Til andre ledd: Kun de emner som danner grunnlaget for den godkjente opplæringsdelen, skal fremkomme på vitnemålet.

Del XI. Klagebehandling

§ 11-1. Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om tvungen avslutning ved forsinkelse og unnlattelse, avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen

§ 11-2. Klage over eksamen i opplæringsdelen

§ 11-3. Klage ved tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen på grunn av vitenskapelig uredelighet

§ 11-4. Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller offentlig forsvar

§ 11-5. Klage over øvrige brudd

Del XII. Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 12-1. Fellesgrader

§ 12-2. Cotutelle-avtaler

Del XIII. Ikrafttredelse

§ 13-1. Ikrafttredelse

§ 13-2. Overgangsbestemmelser